

Aan:
Mw. van Gilse

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 betreffende brandveiligheid geborgd in onze bossen	TELEFOONNUMMER	+31653325519
		E-MAILADRES	Linde.kuyf@provincie-utrecht.nl
DATUM	21-02-2023	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-273240530-61712	TEAM	PL2
CONTACTPERSOON	Linde Kuijf		
BIJLAGEN	Brief van VRU m.b.t. vragen over natuurbrandbeheersing		

Geachte mevrouw van Gilse,

Hierbij ontvangt u onze antwoorden op de vragen die u op 25 januari 2023 hebt gesteld.

Toelichting (vragensteller):

Maandag 23 januari is door NOS gepubliceerd dat “bosbranden in Nederland steeds vaker onbeheersbaar zullen worden en pas doven als er geen brandstof meer is. Ook zullen ze vaker tot evacuaties leiden en de vitale infrastructuur raken”.

1. Is het college van GS bekend met dit artikel en deze waarschuwing van deskundigen van verschillende universiteiten en wetenschappelijke instituten?

Antwoord:

Ja.

Toelichting (vragensteller):

De VVD vindt brandveiligheid in onze bossen zeer belangrijk en heeft hier daarom ook eerder al aandacht voor gevraagd. De VVD heeft op 11 mei 2022 het amendement “(Brand)veiligheid in onze (nieuwe) bossen” ingediend, dat met een meerderheid door Provinciale Staten is aangenomen. Het amendement verankerd in het Statenbesluit dat bij beheer van bestaande bossen en de aanleg van nieuwe bossen passende maatregelen worden getroffen voor de (brand)veiligheid.

2. Welke stappen zijn er op het gebied van brandveiligheid in onze bossen genomen sinds het aangenomen amendement?

Antwoord:

Sinds het vaststellen van het nieuwe bosbeleid en het amendement “(Brand)veiligheid in onze (nieuwe) bossen” is het beleid betrokken bij het opstellen van het Herstelplan Leersum, waarbij als gevolg van de schade door de valwind een aanzienlijk areaal bos moet worden herplant. De provincie Utrecht heeft

gestimuleerd dat het herstel van de Leersumse bossen zoveel mogelijk in overeenstemming met het nieuwe bosbeleid geschiedt. Dat betekent dat er is gekozen voor verschillende soorten die opgewassen zijn tegen klimaatverandering. En meer loofbomen die minder brandgevoelig zijn dan naaldbomen (verloofing).

In de Wet veiligheidsregio's is de hoofdverantwoordelijkheid voor een goede voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing neergelegd bij de veiligheidsregio's, in onze provincie de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). De VRU is naar aanleiding van de gestelde schriftelijke vragen door ons om een stand van zaken Natuurbrandrisico voor de regio Utrecht gevraagd. Zie de van de VRU ontvangen stand van zaken in een aparte bijlage bij uw stukken (hierna de **Bijlage brief VRU - Vragen Provinciale Staten natuurbrandbeheersing**). Daaruit blijken diverse acties door de VRU, zowel op landelijk als regionaal niveau.

3. Is op dit moment volgens GS de brandveiligheid in de bossen in onze provincie voldoende geborgd? Waaruit blijkt dat?

Antwoord:

Zie voor een antwoord de **Bijlage brief VRU - Vragen Provinciale Staten natuurbrandbeheersing**. Daaruit maken we op dat verwezenlijking van oplossingen in de natuurbrandpreventiesfeer complex is en een integrale aanpak vergt. Het succes van de aanpak is vooralsnog in verregaande mate afhankelijk van de vrijwillige medewerking van partijen. Uit de **Bijlage brief VRU - Vragen Provinciale Staten natuurbrandbeheersing** is op te maken dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor natuurbrandpreventie landelijk niet duidelijk zijn belegd. Het ontbreekt aan een dwingend instrumentarium om preventieve maatregelen te bewerkstelligen. Ook komen overwegingen van natuurbrandpreventie vaak terecht in een afweging tegen natuurwaarden en economische belangen. Het is belangrijk dat partijen zich beter bewust zijn van de reële risico's op natuurbranden en de reële risico's voor diezelfde natuurwaarden en economische belangen. Zo bezien staan deze belangen niet tegenover elkaar, maar lopen volkomen parallel.

4. Zijn er stappen die GS van plan is te nemen om de brandveiligheid in de bossen in onze provincie te borgen dan wel te verbeteren?

Antwoord:

Provincie Utrecht heeft geen formele rol wat betreft brandveiligheid. Wel is in de Omgevingsvisie opgenomen dat in overleg met de VRU, de mogelijkheden worden verkend voor het nemen van preventieve maatregelen in gebieden in onze provincie waar als gevolg van de toenemende droogte het risico op natuurbrand groter is. Het IPO en LNV zijn in gesprek om de provinciale rol bij preventie van natuurbranden helder te krijgen. Daarbij wordt gedacht aan de mogelijkheid om provincies trekker te laten zijn om te borgen dat er per provincie een natuurbrandpreventieprogramma is. Een besluit is nog niet genomen.

In het Programma Klimaatadaptatie 2020-2023 is de inzet verwoord als het zorgen dat vertegenwoordigers van natuur, veiligheidsregio en externe veiligheid afwegingen maken bij de uitvoering van preventieve maatregelen ter voorkoming van natuurbranden. De inzet richt zich op het participeren en waar mogelijk coördineren van de samenwerking tussen alle relevante partijen. In de werkregio klimaatadaptatie Vallei en Eem vindt samenwerking en kennisuitwisseling plaats tussen provincie Utrecht en Gelderland, gemeenten in provincie Utrecht en Gelderland en de veiligheidsregio's. Vanuit deze samenwerking zal ook dit komende jaar verder aandacht besteed worden aan het voorkomen van grootschalige natuurbranden.

In de **Bijlage brief VRU - Vragen Provinciale Staten natuurbrandbeheersing** geeft de VRU aan op welke wijze zij hier invulling aan geeft.

De aandacht voor natuurbrandrisico's en preventie van natuurbranden in het Strategisch Bosbeleid is er op gericht om vanuit de rol die de provincie heeft in het kader van bosbeheer te zorgen dat de betrokken partijen in hun bosbeheer zoveel mogelijk oog hebben voor de maatregelen die nodig en mogelijk zijn ter verbetering van de brandveiligheid in de bossen. Dit ligt in lijn met datgene wat in de Omgevingsvisie staat.

Toelichting (vragensteller):

Daarnaast is er in de uitzending van "Utrecht komt thuis" op Radio M van 23 januari om 17:00 uur ingezoomd op de brandveiligheid in de Utrechtse bossen, naar aanleiding van het hierboven aangehaalde NOS artikel. In de uitzending wordt onder andere gesproken over het belang van variatie binnen de bossen. Er wordt gesproken over het ontbreken van kaders over het inrichten van nieuwe bossen, onder andere op het gebied van een mix van naaldbomen en loofbomen. Uit de uitzending blijkt dat het op dit moment volledig afhankelijk is van de bereidwilligheid van de terreinbeheerders.

5. In hoeverre borgt het beleid op nieuwe bossen de beste mix van soorten bomen voor de brandveiligheid?

Antwoord:

De provincie Utrecht wil ervoor zorgen dat de bij het bosbeheer betrokken partijen in hun bosbeheer zoveel mogelijk oog hebben voor de maatregelen die nodig en mogelijk zijn ter verbetering van de brandveiligheid in bossen. In het Strategisch bosbeleid zijn daartoe de volgende passages opgenomen (p.41):

'Tot nu toe werd vooral ingezet op het snel blussen van branden. Doordat bossen door de klimaatverandering droger worden en meer houtige biomassa bevatten, onder andere doordat meer dood hout blijft liggen, is dit niet meer voldoende en moet bij inrichting van natuurterreinen goed nagedacht worden over het beheersbaar houden van natuurbranden.'

'Loofbomen zijn minder brandgevoelig dan naaldbomen. Door in het beheer meer aan te sturen op loofbomen kan de brandbaarheid van een gebied worden verminderd. Verloofing is vooral een goede toepassing op plaatsen met een hoge recreatiedruk. Zoals bijvoorbeeld rond campings, zorglocaties, woonkernen en vitale infrastructuur, wat de veiligheid van deze plaatsen aanzienlijk kan verhogen. Ook het aanleggen en onderhouden van natuurlijke corridors, zoals zandwegen en minder brandbare vegetatie, zijn goede preventieve maatregelen'.

6. In hoeverre zijn terrein beherende organisaties en natuurorganisaties hieraan gebonden of aan gecommiteerd?

Antwoord:

Zie de informatie in de ***Bijlage brief VRU - Vragen Provinciale Staten natuurbrandbeheersing*** over de afhankelijkheid van het succes van de aanpak van de vrijwillige medewerking van partijen.

In het Strategisch bosbeleid is opgenomen dat terreinbeheerders en eigenaren zelf vaak het beste weten wat een goed en passend beheer is. Zij stellen zelf de beheerplannen op. Daarbij moeten zij wel voldoen aan de regels uit de Wet natuurbescherming, de (Interim)Omgevingsverordening en de Beleidsregels Natuur en Landschap. Het gaat daarbij vooral om de bescherming van onze bossen met als kern dat het bosareaal niet mag afnemen en er een herplantplicht geldt. Wel is in art. 4.5 van de Beleidsregels Natuur en Landschap opgenomen dat er voor het verwijderen van houtopstanden in het kader van brandveiligheid een ontheffing geldt van de herplantplicht (denk bijvoorbeeld aan het creëren van brandgangen). Verder zijn er geen specifieke regels opgenomen die betrekking hebben op (brand)veiligheid van bossen.

In het Strategisch bosbeleid is een eerste aanzet gegeven over de inrichting van natuurterreinen in relatie tot de effecten van klimaatverandering (ruimte geven aan inheemse loofbomen, waardoor een veerkrachtig gemengd bos ontstaat). Dit draagt, zoals bij de beantwoording van vraag 5 is beschreven, direct bij aan de brandveiligheid.

Toelichting (vragensteller):

In de uitzending wordt gesproken over speciaal materieel van de Veiligheidsregio Utrecht om bosbranden goed te kunnen blussen, zoals een speciale brandweerwagen.

7. Is er op dit moment voldoende materieel in onze provincie om bosbranden adequaat te blussen?

Antwoord:

Het antwoord op deze vraag dient gezocht te worden bij de VRU, die wettelijk verantwoordelijk is voor de voorbereiding op rampen en crises in onze regio. Zie ook de informatie in de ***Bijlage brief VRU - Vragen Provinciale Staten natuurbrandbeheersing.***

8. In hoeverre wordt de samenwerking gezocht tussen de gemeenten, Veiligheidsregio, terrein beherende organisaties en de provincie op dit thema? Is hier voldoende samenwerking ter preventie van bosbranden en om deze adequaat aan te pakken indien zij zich voordoen? Zijn er bijvoorbeeld gezamenlijke oefeningen of trainingen?

Antwoord:

In onze Omgevingsvisie is opgenomen dat in overleg met de VRU, de mogelijkheden worden verkend voor het nemen van preventieve maatregelen in gebieden in onze provincie waar als gevolg van de toenemende droogte het risico op natuurbrand groter is. In het Programma Klimaatadaptatie 2020-2023 is de actie opgenomen dat gemeenten, VRU, provincie Utrecht (natuur) en WUR gezamenlijk afwegingen maken bij de uitvoering van preventieve maatregelen ter voorkoming van natuurbranden. Zie ook de beantwoording bij vraag 4. In de ***Bijlage brief VRU - Vragen Provinciale Staten natuurbrandbeheersing*** geeft de VRU aan op welke wijze zij hier invulling aan geeft.

Het antwoord op de vraag naar gezamenlijke oefeningen en trainingen dient gezocht te worden bij de VRU, die wettelijk verantwoordelijk is voor de voorbereiding op rampen en crises in onze regio, waaronder het basisproces opleiden, trainen en oefenen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen